Set - B

Student Sign.	Jr. Supervisor Sign.

Shivaji University, Kolhapur – Examination, October 2020

Center : Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

B.Com. Part - III (SEM - 5)

Business Regulatory Framework

Paper No.: 1 **Subject Code :- 51431**

PRN No.	

Seat No.	

Day & Date : **Saturday, 03/10/2020** Total Marks : **50**

Time : **2 PM to 3 PM**

Instructions : Attempt any 25 questions. Each Question carries 2 marks.
Write the Correct alternative in the Answer Box.

Q. 1	कोणताही कायदा अस्तित्वात येण्यामागे पुढीलपैकी कोणते घटक कारणीभूत असतात?	**Ans.**
	अ) परंपरा व चालीरिती.	
	ब) गैसर्गिक कार्याचे सुत्र	
	क) लोकांची मानसिकता व नितिमत्ता, घटना, न्यायव्यवस्था	
	ड) वरील सर्व	
Q. 2	व्यापार विषयक कायदे हे ------------- कायद्यावर आधारलेले आहेत.	**Ans.**
	अ) इंग्लिश व्यापारविषयक कायद्यावर.	
	ब) भारतीय व्यापार विषयक कायद्यावर	
	क) नैसर्गिक कायद्यांवर	
	ड) वरील सर्व पर्याय चूकीचे आहेत.	
Q. 3	भारतातील -------------------- कायदा हा व्यवसाय कायद्याचा प्रत्यक्ष व प्रमुख स्त्रोत आहे.	**Ans.**
	अ) वैधानिक कायदा	
	ब) भागीदारी कायदा	

	क) कंपनी कायदा	
	ड) शिक्षणाचा कायदा	
Q. 4	वरिष्ठ न्यायालयांनी दिलेल्या निर्णयाचा वापर --------------	**Ans.**
	अ) संदर्भ अथवा उदाहरण म्हणून त्याखालील कनिष्ठ न्यायालयात तत्सम परिस्थितीत निर्णय देणेसाठी कधीही करता येत नाही.	
	ब) संदर्भ अथवा उदाहरण म्हणून त्याखालील कनिष्ठ न्यायालयात तत्सम परिस्थितीत निर्णय देणेसाठी करता येतो.	
	क) संदर्भ अथवा उदाहरण म्हणून त्याखालील कनिष्ठ न्यायालयात तत्सम परिस्थितीत निर्णय देणेसाठी कधी कधी करता येऊ शकतो.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q. 5	न्यायालयीन चालीरिती व पध्दती.	**Ans.**
	अ) हा कायद्याचा स्त्रोत नाही.	
	ब) हा कायद्याचा स्त्रोत अपवादात असू शकतो.	
	क) हा कायद्याचा प्रमुख स्त्रोत आहे.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q. 6	व्यवसायिक कायदे म्हणजे ------------------	**Ans.**
	अ) फक्त कंपन्यांचे कायदे.	
	ब) बँका व कंपन्यांचे कायदे.	
	क) व्यवसायांना लागू असणारे प्रचलित असे कायदे जे व्यावसायिक करार व व्यवहारातून निर्माण होणा-या जबाबदा-या पार पाडण्यास मदत करतात.	
	ड) फक्त वित्तीय कायदे.	
Q. 7	पुढीलपैकी कोणते कायदे व्यापार विषयक कायदे आहेत?	**Ans.**
	अ) भारतीय करारांचा कायदा.	
	ब) माल विक्री कायदा.	
	क) बँकींग नियमन कायदा.	
	ड) वरील सर्व कायदे.	

Q. 8	---------------- कायदा हा कामगार विषयक आहे.	**Ans.**
	अ) भारतीय करारांचा कायदा.	
	ब) कंपनी कायदा.	
	क) कामगारांचा वेतन देणारा कायदा १९३६.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चूकीचे आहेत.	
Q. 9	भारतीय करारांचा कायद्यामध्ये करार या सज्ञेची व्याख्या कलम ----------- मध्ये केली आहे.	**Ans.**
	अ) कलम २	
	ब) कलम ४	
	क) कलम १ मध्ये	
	ड) कलम ५ मध्ये	
Q. 10	भारतीय करार कायद्यातील करार संज्ञेच्या व्याख्येनुसार प्रत्येक करारात कोणत्या महत्वाच्या घटकांचा समावेश करावा लागतो?	**Ans.**
	अ) दोन पक्ष	
	ब) ठराव	
	क) कायदेशीर जबाबदारी.	
	ड) वरील सर्व.	
Q. 11	कोणते विधान चुकीचे ते सांगा? (अ) एखादी व्यक्ती स्वतःशी करार करु शकते. (ब) करारामध्ये कायदेशीर जबाबदारी निर्माण झालीच पाहिजे असे नाही.	**Ans.**
	अ) दोन्ही पर्याय बरोबर आहेत.	
	ब) दोन्ही पर्याय चुकीचे आहेत.	
	क) पर्याय 'अ' बरोबर 'ब' चूक.	
	ड) पर्याय 'ब' बरोबर 'अ' चूक	
Q. 12	सामाजिक अथवा कौटुंबिक जबाबदारी निर्माण होणा-या ठरावास ------	**Ans.**
	अ) करार म्हणता येते.	
	ब) करार म्हणता येत नाही.	

	क) कधी कधी करार असू शकतो.	
	ड) करार म्हणता आल्याने कायद्याने त्याची अंमलबजावणी होते.	
Q. 13	करारांच्या आवश्यक घटकात, ----------------	**Ans.**
	अ) वैचारिक एकता हा आवश्यक घटक नाही.	
	ब) वैचारिक एकता हा आवश्यक घटक आहे.	
	क) वैचारिक एकदा कधी कधी आवश्यक असू शकते.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q. 14	करार हा नेहमी -----------------	**Ans.**
	अ) लेखीच असला पाहिजे.	
	ब) लेखी किंवा तोंडी असू शकतो.	
	क) लेखी व तोंडी असावा.	
	ड) तोंडीच असला पाहिजे.	
Q. 15	निर्मितीनुसार कराराचे वर्गीकरण, ------------------	**Ans.**
	अ) व्यक्त किंवा स्पष्ट करार, गृहित करार इ. करार.	
	ब) पूर्तता झालेले करार, पूर्तता होणारे करार.	
	क) वर्जनिय करार, व्यर्थ करार, बेकायदेशीर करार.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q. 16	मॉडर्न पेंटींग फर्मने अशिलांना इमारत ५०,०००/- रुपयांत रंगवून देण्याचा करार इमारतीचे मालक डफळे ब्रदर्स यांच्याशी केला. मॉडर्ना पेंटींगने अशिलांना इमारत मुदतीत रंगवून दिली आणि डफळे ब्रदर्स यांनी मॉडर्न पेंटींग फर्मला रु.५०,०००/- दिले हा ---------------- करार आहे.	**Ans.**
	अ) पूर्तता झालेला.	
	ब) पूर्तता होणारा.	
	क) एकांगी करार	
	ड) करारच नाही.	

Q. 17	भारतीय करार कायद्यातील कलम १० नुसार ठरावाचे रुपांतर करारात होण्यासाठी कोणत्या घटकांची आवश्यकता आहे.	**Ans.**
	अ) पात्र व्यक्तींची स्वेच्छेने दिलेली मान्यता.	
	ब) कायदेशीर उद्देश	
	क) प्रतिफल	
	ड) वरील सर्व घटक	
Q. 18	ज्या वेळेस ठरावातील संबंधित असणा-या व्यक्तीपैकी एकाची संमती ही फसवणूकीने, बलप्रयोगाने, नैतिक वजनाने अगर खोटे विधान अगर असत्य प्रतिपादन करुन मिळविलेले असेल तेंव्हा अशा प्रकारे संमती देणा-या व्यक्तीच्या दृष्टीकोनातून हा करार ------------- असतो.	**Ans.**
	अ) वर्ज्य असतो.	
	ब) वर्जनिय असतो.	
	क) बेकायदेशीर असतो.	
	ड) वरीलपैकी काही नाही.	
Q. 19	करारामध्ये ---------------	**Ans.**
	अ) उद्देश व प्रतिफल कायदेशीर असावे लागते.	
	ब) उद्देश कायदेशीर व प्रतिफल बेकायदेशीर असले तरी चालते.	
	क) उद्देश बेकायदेशीर व प्रतिफल कायदेशीर असले तरी चालते.	
	ड) उद्देश व प्रतिफल नसूनही करार करता येतो.	
Q.20	भारतीय कायद्यानुसार जेंव्हा संमती पुढीलपैकी कोणत्या कारणामुळे दिलेली नसेल तरच त्यास स्वेच्छेने दिलेली संमती म्हणतात.	**Ans.**
	अ) धाक किंवा बलप्रयोग.	
	ब) नैतिक वजन किंवा अनुचित प्रभाव.	
	क) कपट, असत्य प्रतिपादन, चुक	
	ड) वरील सर्व	

Q.21	‘अ’ ते ‘ब’ ला त्यांच्यावरील फौजदारी गुन्हयाचा दावा काढून टाकण्याचे वचन दिले व ‘ब’ ने ‘अ’ या कामासाठी रुपये २,०००/- देण्याचे वचन दिले हा ठराव ------------------- आहे.	**Ans.**
	अ) वर्जनिय आहे.	
	ब) व्यर्थ आहे.	
	क) कायदेशीर आहे.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q.22	सर्व ठरावांची ---------------	**Ans.**
	अ) कायदेशीर अंमल बजावणी होते.	
	ब) कायदेशीर अंमल बजावणी, जर त्या ठरावात भारतीय करारांच्या कायद्यातील सर्व घटकांचा समावेश असेल, तरच होऊ शकते.	
	क) कायदेशीर अंमलबजावणी होणे पोलीसांच्या हातात असते.	
	ड) वरील सर्व पर्याय चुकीचे आहेत.	
Q.23	अशक्य असणा-या ठरावाचे करारात रुपांतर --------------	**Ans.**
	अ) कधी कधी होऊ शकते.	
	ब) होते.	
	क) होत नाही.	
	ड) कोर्टाच्या अनुमतिनेच होते.	
Q.24	पुढीलपैकी करारभंगाच्या उपाय योजना कोणत्या?	**Ans.**
	अ) करार रद्द करणे.	
	ब) नुकसान भपाईसाठी दावा	
	क) योग्य रक्कमेसाठी अध्यर्थन	
	ड) वरील सर्व	
Q.25	ज्या वेळेस एक व्यक्ती आपल्या स्वतःच्या वर्तवणुकीमुळे किंवा इतर व्यक्तींच्या वर्तवणूकीमुळे, दुस-या व्यक्तीला झालेले हानीची किंवा नुकसानीची भरपाई देण्याचे वचन एखाद्या कराराच्या साहाय्याने देते तेंव्हा त्यास -------------------- करार म्हणतात.	**Ans.**

	अ) जामिनकीचा करार.	
	ब) नुकसान भरपाईचा करार	
	क) जबाबदारीचा करार	
	ड) करार नाही	
Q.26	जेंव्हा 'अ' या जवाहि-याने 'ब' कडे हिरे पैलू पाडण्यासाठी दिले. 'अ' व 'ब' यांच्यातील करार हा ---------------- करार होय.	**Ans.**
	अ) जामीनकीचा करार	
	ब) नुकसान भरपाईचा करार.	
	क) प्रतिनिधीत्वाचा करार.	
	ड) निक्षेपाचा करार.	
Q.27	मालाच्या विक्रीसाठी मालाचा ताबा ज्या व्यापारी प्रतिनिधी जवळ दिला जातो, त्यास ----------------- म्हणतात.	**Ans.**
	अ) दलाल.	
	ब) आडत्या	
	क) लिलावाला	
	ड) वचनपूर्ती हमी देणारा प्रतिनिधी	
Q.28	मालाच्या विक्रीचा करार दि. -------------- मध्ये जम्मू व काश्मिर वगळता भारतामध्ये लागू केला गेला.	**Ans.**
	अ) १ ऑगस्ट १९३०	
	ब) १ जुलै १९३०	
	क) १ ऑक्टोबर १९३०	
	ड) १ डिसेंबर १९३०	
Q.29	भारतीय संसदेने दि. ----------------- या दिवशी मर्यादित भागीदारी विधेयक पारित केले.	**Ans.**
	अ) १३ डिसेंबर २००८	
	ब) १३ ऑक्टोबर २००८	
	क) १३ जानेवारी २००८	
	ड) १३ फेब्रुवारी २००८	

Q.30	(अ) कायद्याच्या दृष्टीकोनातून मर्यादित दायित्व भागीदारी संस्थेस चिरंतन अस्तित्व नसते. (ब) मर्यादित दायित्व भागीदारी संस्था स्वतःच्या नांवे व्यवहार करु शकत नाही.	**Ans.**
	अ) वरील दोन्ही पर्याय चुकीचे आहेत.	
	ब) वरील दोन्ही पर्याय बरोबर आहेत.	
	क) पर्याय 'अ' बरोबर पर्याय 'ब' चुक	
	ड) पर्याय 'ब' बरोबर पर्याय 'अ' चुक	